

nu de Turken de bevolking der Christen-dorpen in Epirus uitmoorden, nu Thessalië wemelt van Turksche overwinnaars, en de slecht aangevoerde Grieksche legers steeds zuidelijker moeten vluchten. In 1669 stonden Venetiaansche en Fransche hulptroepen de Cretensers bij — nu beletten de groote Mogendheden, dat de Grieken hunne stambroeders tegen de Turksche onderdrukkers bijstaan; nu offert Griekenland zijn laatste goud en zijn laatste bloed, om ten minste de eer des legers te redden. Met Vondel zou men willen uitroepen:

„Nu is 't noch tijd, naardien de vrede
 „De Christen-werrelt overstraelt,
 „Dat elk om 't eerst het slaghswaert smede,
 „En zette alle ongelijk betaelt.”

Maar hier, zeer zeker, zal de stem des dichters die eens roependen in de woestijn zijn!

Hoe geheel zijn „*les Puissances*” nu „*les im-Puissances*” gebleken, daar ieder zijn best doet zijne geheime bedoelingen te verbergen! Hoe scherp en schrill steekt dit optreden af bij de houding van Europa in den grooten Griekschen vrijheidsoorlog van 1821 tot 1830.

In 1821 durft een Moldavisch edelman, Alexander Ypsilanti, met zijne „heilige” scharen tegen de Turken op te staan, en de Grieken vrij te verklaren. Het vuur van den opstand ontvlamt in Morea en op de Grieksche eilanden, maar Ypsilanti wordt door de overmacht der Turken verpletterd, en mag van genade spreken, als men hem opsluit in de Hongaarsche vesting Munkatsch. Doch er breekt voor de Grieken een morgenrood van hoop aan. Zij vermeesteren Navarino en Tripolitza, zij verklaren in hun eerste nationale vergadering in Epidaurus het Grieksche volk vrij en onafhankelijk. De Turken nemen wraak, en moorden Chios uit, slachten 23,000 Grieken en verkoopen er 47,000 als slaven. Fransche kunstenaars trekken partij voor de Grieken. Eugène Delacroix, de grootmeester der Fransche romantische schilderkunst, voltooit een reusachtig kunstwerk: *Le Massacre de Scio* (1824), en Victor Hugo schrijft verzen als *La ville prise* (1825) in zijne *Orientales*.

De Grieken overwinnen de Turksche vloot (1822), maar hunne vrijheidsscharen worden bij Arta in Epirus door de Turken uiteengedreven. De wel bespraakte Maurocordato moedigt zijne stamgenooten aan wakker te volharden. Hij leidt de eerste nationale vergadering der Grieken met de kloekheid van een Washington. Geheel Europa ijvert voor de belangen der Grieken, overal worden philhelleensche vereenigingen gevormd. Hulp in geld en vrijwilligers wordt alom geboden. Weldra verklaren de voornaamste mogendheden — Rusland, Engeland, Frankrijk — den oorlog aan Turkije. Hunne vloten vernielen de Ottomaansche marine; een Fransch leger landt in Morea. Onder algemeene toejuiching wordt de stichting van het onafhankelijk koninkrijk Griekenland afgekondigd.

Onmogelijk is het de geestdrift in Europa ten gunste der Hellenen in 1823 te teekenen. De strijd der Grieken werd als de strijd der beschaving tegen de barbaarschheid, als de kamp van het Christendom tegen den Islam beschouwd. Jongelingen ontlieden het huis hunner ouders, om met de Grieken